

Promocja społeczności Sânpetru

LEKCJA 5

Autorzy: Hampu Raluca Georgiana, Pirneci Ion-David, Toadere Daniel Mihail, Szkoła Podstawowa w Sânpetru, gmina Sânpetru, okręg Braszów, Rumunia.

Przedmiot/dyscyplina: **Wychowanie fizyczne, Historia oraz Religia.**

Grupa docelowa/wiek: **11-13 lat**

Cele operacyjne:

Po zakończeniu tych lekcji uczniowie będą potrafili:

- **(K)** -- opisać główne atrakcje turystyczne, tradycje i dziedzictwo przyrodnicze społeczności Sânpetru, wyjaśniając ich znaczenie.
- **(A)** -- zaprojektować spójny produkt turystyczny (mapę, trasę i przewodnik) poprzez analizę informacji, obliczanie odległości i porządkowanie zebranych danych.
- **(V)** -- wykazać szacunek, postawę obywatelską i umiejętność pracy w zespole podczas promowania lokalnej społeczności i jej dziedzictwa.

Koncepcje i definicje:

- **Atrakcja turystyczna** - obiekt przyrodniczy, historyczny, kulturowy lub architektoniczny, który posiada wartość interesującą dla ogółu i jest odwiedzany w celach rekreacyjnych, edukacyjnych lub badawczych, przyczyniając się do budowania lokalnej tożsamości i pobudzania gospodarki społeczności (przykłady: Wzgórze Lempeș, trzy kościoły, Pomnik Bohaterów itp.).
- **Tradycja lokalna** - zbiór zwyczajów, praktyk, wierzeń i form ekspresji kulturowej przekazywanych z pokolenia na pokolenie w obrębie społeczności, stanowiący element definiujący jej tożsamość społeczno-kulturową.
- **Zwyczaj ludowy** - zbiorowa, rytualna lub świąteczna manifestacja unikalna dla danej społeczności, odzwierciedlająca wartości, wierzenia i normy przekazywane poprzez powtarzane działania, odgrywająca rolę w umacnianiu spójności społecznej i ciągłości kulturowej (przykłady: wesela, Bieg Lole - *tradycyjny festiwal saski* itp.).
- **Rezerwat przyrody** - geograficznie wyznaczony obszar chroniony określonymi aktami prawnymi, mający na celu zachowanie bioróżnorodności, naturalnych ekosystemów, a także elementów krajobrazu naturalnego o wartości naukowej, edukacyjnej i rekreacyjnej.
- **Wywiad** - jakościowa technika badawcza obejmująca zaplanowany i ustrukturyzowany dialog między osobą przeprowadzającą wywiad a respondentem, w celu uzyskania danych, opinii lub istotnych relacji do analizy interesującego tematu, w kontekście edukacyjnym, dziennikarskim lub naukowym.

- **Przewodnik turystyczny** - materiał informacyjny, drukowany lub cyfrowy, stworzony w celu dostarczenia odwiedzającym ustrukturyzowanych informacji o atrakcjach turystycznych, trasach, usługach i zasadach postępowania, ułatwiający im orientację, edukację i odpowiedzialne zachowanie w odwiedzonym miejscu.
- **Mapa turystyczna** - specjalistyczne narzędzie kartograficzne, które w przystępnej formie graficznie przedstawia rozmieszczenie atrakcji turystycznych, tras i punktów wsparcia logistycznego, ułatwiając planowanie wizyty i sprawną nawigację w badanym obszarze geograficznym.
- **Tożsamość lokalna** - złożona koncepcja społeczno-kulturowa odnosząca się do zbioru wartości, tradycji, symboli i praktyk odróżniających daną społeczność od innych grup, definiująca poczucie przynależności jej członków i przyczyniająca się do jej spójności oraz rozpoznawalności w kontekście regionalnym lub narodowym.

Plan aktywności / Opis scenariusza lekcji - Pierwsza lekcja

Aktywność	Metody dydaktyczne	Czas trwania	Środki dydaktyczne / Zasoby
1. Ćwiczenia energetyzujące	Ćwiczenia fizyczne	10 minut	-
2. Odwiedzanie atrakcji turystycznych	Pogadanka, uczenie się przez odkrywanie, wywiad i praca zespołowa	40 minut	Flipchart, długopisy, telefony komórkowe
3. Zakończenie aktywności	Pytania refleksyjne i mapa pojęć	20 minut	Flipchart, długopisy, telefony komórkowe
Przewidywany łączny czas: 70 minut			

Opis poszczególnych aktywności:

Aktywność 1: Ćwiczenia energetyzujące (10 minut)

Cel aktywności: Celem aktywności jest fizyczne i psychiczne pobudzenie uczniów przy jednoczesnym przedstawieniu kluczowych lokalnych charakterystycznych obiektów oraz wzbudzeniu ciekawości i przywiązania do swojej społeczności poprzez symulowany ruch i eksplorację.

Przygotowanie aktywności: Nauczyciel przygotowuje otwartą i bezpieczną przestrzeń do ruchu (w klasie lub na zewnątrz). Planuje prostą, symboliczną trasę turystyczną w Sânpetru, wybierając kilka lokalnych charakterystycznych obiektów, które posłużą jako „stacje” podczas ćwiczenia, i przygotowuje krótkie pytania naprowadzające dla każdego przystanku.

Przebieg aktywności: Nauczyciel rozpoczyna od wyjaśnienia, że uczniowie wezmą udział w rozgrzewce symulującej trasę turystyczną po ich miejscowości. Uczniowie ustawiają się w kolumnie i zaczynają poruszać się lekkim truchtem lub szybkim marszem, podążając wyobrażoną trasą od jednego punktu do drugiego (np. od szkoły do Kościoła Warownego, a następnie pod Pomnik Bohaterów). Na każdej symbolicznej stacji nauczyciel zatrzymuje grupę i zadaje krótkie pytania związane z danym miejscem, zachęcając uczniów do dzielenia się tym, co już wiedzą, oraz tym, co chcieliby odkryć. Nauczyciel dba o dynamiczne i motywujące tempo, upewniając się, że wszyscy uczniowie aktywnie uczestniczą w ćwiczeniu.

Pytania do debriefingu:

1. W jaki sposób przemieszczanie się „trasą turystyczną” pomogło Wam spojrzeć inaczej na miejsca w naszej społeczności?
2. O którym charakterystycznym miejscu chcielibyście dowiedzieć się więcej i dlaczego?
3. Jak to ćwiczenie wpłynęło na Wasze odczucia związane z przynależnością do tego miejsca?

Aktywność 2: Odwiedzanie atrakcji turystycznych (40 minut)

Cel aktywności: Celem aktywności jest pomoc uczniom w eksploracji i zrozumieniu lokalnych atrakcji turystycznych poprzez bezpośrednią obserwację, pracę zespołową i interakcję z instytucjami lokalnymi, przy jednoczesnym rozwijaniu poczucia odpowiedzialności i przywiązania do lokalnego dziedzictwa.

Przygotowanie aktywności: Nauczyciel dzieli klasę na ośmioosobowe zespoły i przydziela każdemu z nich nauczyciela koordynującego. Przygotowuje zadania edukacyjne w aplikacji ActionBound, planuje trasy zwiedzania dla każdej drużyny i dba o uzyskanie pozwoleń oraz harmonogram wizyt w kościołach, przy Pomniku Bohaterów i w Urzędzie Gminy. Przygotowuje również arkusze obserwacji i tematy do dyskusji wspierające gromadzenie danych podczas wizyt.

Przebieg aktywności: Przed wizytą nauczyciel wyjaśnia uczniom zadania i role, kładąc nacisk na pracę zespołową i aktywne uczestnictwo. Każdy zespół podąża wyznaczoną trasą przy użyciu aplikacji ActionBound i wykonuje zadania edukacyjne przy każdej atrakcji turystycznej. Uczniowie obserwują obiekty, dyskutują o swoich spostrzeżeniach z kolegami z drużyny oraz nauczycielem koordynującym, a także robią notatki na temat ważnych aspektów, takich jak daty budowy, style architektoniczne, inskrypcje, symbole i lokalne opowieści. Jeden zespół przeprowadza wywiad z zastępcą wójta w Urzędzie Gminy. Po

pokonaniu swoich tras drużyny spotykają się przy drugim kościele prawosławnym, gdzie uczniowie porównują ze sobą trzy świątynie, wskazując podobieństwa i różnice. Przez cały czas trwania aktywności nauczyciel zachęca do dyskusji na temat stanu zachowania obiektów, ich historycznego znaczenia i potrzeb społeczności, zachęcając uczniów do proponowania pomysłów na ich ochronę i promocję.

Pytania do debriefingu:

1. Czego dowiedzieliście się o atrakcjach turystycznych w naszej miejscowości, o czym wcześniej nie wiedzieliście?
2. Które miejsce wywarło na Was największe wrażenie i dlaczego?
3. Jakie problemy lub potrzeby zidentyfikowaliście i jak uważacie, w jaki sposób społeczność mogłaby je rozwiązać?

Aktywność 3: Zakończenie aktywności (20 minut)

Cel aktywności: Celem aktywności jest poprowadzenie refleksji uczniów nad ich doświadczeniami z pracy w terenie, analiza odkryć i potrzeb społeczności oraz zaplanowanie konkretnych działań mających na celu stworzenie i promocję lokalnego przewodnika turystycznego w ramach współpracy transdyscyplinarnej.

Przygotowanie aktywności: Nauczyciel planuje odpowiednią przestrzeń na zewnątrz na Wzgórzu Lempeś do przeprowadzenia dyskusji refleksyjnej i upewnia się, że arkusze obserwacji i zadania w ActionBound zostały wcześniej wypełnione. Przygotowuje pytania naprowadzające do refleksji, kryteria informacji zwrotnej (trzy aspekty pozytywne i jeden aspekt do poprawy) oraz zarysowuje kolejne kroki potrzebne do opracowania przewodnika turystycznego.

Przebieg aktywności: Nauczyciel gromadzi wszystkich uczniów i nauczycieli na Wzgórzu Lempeś i inicjuje kierowaną dyskusję refleksyjną na temat działań przeprowadzonych podczas wizyty. Jeden z nauczycieli sprawdza arkusze obserwacji i realizację zadań cyfrowych oraz organizuje wzajemną ocenę (peer feedback) wewnątrz i pomiędzy zespołami. Inny nauczyciel zadaje pytania refleksyjne, pomagające uczniom zidentyfikować najbardziej imponujące atrakcje, nowe zdobyte informacje, potrzeby społeczności i możliwe usprawnienia. Uczniowie dzielą się pomysłami na promocję miejscowości, takimi jak stworzenie przewodnika, mapy turystycznej lub wideo promocyjnego. Trzeci nauczyciel wspiera planowanie przyszłych działań, prosząc uczniów o określenie zadań niezbędnych do stworzenia przewodnika i przyjęcie odpowiedzialności za ich koordynację. Zajęcia kończą się lekkimi ćwiczeniami fizycznymi prowadzonymi w drodze powrotnej do szkoły, aby utrzymać zaangażowanie i spójność grupy.

Pytania do debriefingu:

1. Czego dowiedzieliście się o społeczności i jej atrakcjach turystycznych podczas dzisiejszych zajęć?

2. Jak myślicie, jaka jest największa potrzeba naszej społeczności i jak możemy się do niej przyczynić?
3. W jaki sposób zebrane przez nas informacje mogą zostać przekształcone w użyteczne produkty do promowania naszej miejscowości?

Zasady PBL (Project-Based Learning / Nauczanie oparte na projekcie):

- **Uczenie się w terenie (On-site learning):** Uczniowie uczą się bezpośrednio w rzeczywistym kontekście społeczności, symulując trasy, odwiedzając kościoły, pomniki, Urząd Gminy i przeprowadzając refleksję na świeżym powietrzu na Wzgórzu Lempeș. Bezpośrednia obecność zamienia abstrakcyjne informacje w konkretne, przeżyte doświadczenia.
- **Uczenie się o miejscu (Learning about the place):** Poprzez kierowane dyskusje, arkusze obserwacji, wywiady i zadania polegające na porównywaniu, uczniowie odkrywają fakty historyczne, cechy architektoniczne, lokalne opowieści i potrzeby społeczności związane z atrakcjami turystycznymi Sânpetru.
- **Uczenie się poprzez miejsce (Learning through the place):** Odwiedzane miejsca stają się zasobami edukacyjnymi: uczniowie identyfikują rzeczywiste problemy (takie jak zły stan Pomnika Bohaterów), dyskutują o odpowiedzialności za dziedzictwo i przekształcają obserwacje w pomysły na działania i promocję.
- **Uczenie się dla miejsca (Learning for the place):** Zebrane informacje, wywiady i propozycje uczniów służą do tworzenia konkretnych produktów (przewodnik turystyczny, mapa, film promocyjny), które aktywnie przyczyniają się do promocji i zachowania lokalnej społeczności.
- **Przywiązanie do miejsca (Place attachment):** Eksplorując, dyskutując i proponując ulepszenia lokalnych zabytków, uczniowie rozwijają więź emocjonalną ze społecznością i wyrażają chęć ochrony oraz promowania jej dziedzictwa.
- **Osobiste znaczenie (Personal relevance):** Uczniowie odnoszą proces uczenia się do własnego życia poprzez wywiady z mieszkańcami i rodzinami, pytania refleksyjne oraz podejmowanie decyzji o przyszłych działaniach, uświadamiając sobie, że ich zaangażowanie ma znaczenie dla społeczności.
- **Aktywne zaangażowanie/uczestnictwo uczniów (Active student involvement/participation):** Uczniowie pracują w zespołach, zadają pytania, zbierają dane, wykonują zadania cyfrowe, przekazują sobie informację zwrotną, reflektują i planują przyszłe działania, występując w roli aktywnych twórców, a nie biernych słuchaczy.
- **Partnerstwo ze społecznością (Community partnership):** Działania obejmują współpracę z władzami lokalnymi (zastępca wójta), instytucjami społecznymi, kupcami i rodzinami, wzmacniając więź między szkołą a życiem społeczności.
- **Interdyscyplinarność (Interdisciplinarity):** Lekcja integruje geografię, historię, wiedzę o społeczeństwie, umiejętności komunikacyjne, wychowanie fizyczne i kompetencje cyfrowe w jeden spójny projekt skoncentrowany na lokalnym kontekście.

- **Pełnoprawne narzędzie dydaktyczne (Full-fledged teaching tool):** Zaproponowane działania łączą ruch, obserwację, dyskusję, refleksję, narzędzia cyfrowe i kreatywne planowanie, oferując kompletne doświadczenie edukacyjne z zakresu wielu obszarów podstawy programowej.
- **Współpraca (Cooperation):** Nauczyciele współpracują w ramach różnych przedmiotów, a uczniowie współdziałają wewnątrz zespołów i pomiędzy nimi, dzieląc się informacjami zwrotnymi, odpowiedzialnością i rolami w celu osiągnięcia wspólnego celu.

Rekomendacje dla nauczycieli:

- Zachęcaj uczniów do zadawania pytań otwartych dostosowanych do każdego rozmówcy; w razie potrzeby przygotuj wcześniej pytania naprowadzające.
- Zapewnij aktywne uczestnictwo wszystkich uczniów poprzez przydzielenie jasnych ról (robienie notatek, fotografowanie, przeprowadzanie wywiadów, prezentowanie).
- Kieruj dyskusjami w taki sposób, aby uczniowie zauważali nie tylko to, co istnieje, ale także to, czego brakuje lub co można by poprawić w społeczności.
- Doceniaj i wykorzystuj pomysły uczniów związane z odnową, upamiętnieniem i zachowaniem lokalnego dziedzictwa, omawiając je z instytucjami lokalnymi.
- Zintegruj wyniki działań terenowych w postaci konkretnych produktów, takich jak karty pracy, plakaty, fragmenty przewodnika turystycznego lub materiały cyfrowe.
- Łącz korzystanie z narzędzi cyfrowych (np. ActionBound) z pisemnymi refleksjami i dyskusjami w klasie, aby wzmocnić krytyczne myślenie i umiejętność podejmowania decyzji.
- Przeznacz ustrukturyzowany czas na informację zwrotną, stosując jasne zasady (np. trzy aspekty pozytywne i jeden aspekt do poprawy).
- Jasno zaplanuj następne działania, określając konkretne zadania, osoby odpowiedzialne i terminy.
- Wykorzystuj ruch fizyczny i aktywności na świeżym powietrzu, aby utrzymać uwagę uczniów, ich motywację i spójność grupy.

Plan aktywności / Opis scenariusza lekcji - Druga lekcja

Aktywność	Metody dydaktyczne	Czas trwania	Środki dydaktyczne / Zasoby
1. Ćwiczenia energetyzujące	Ćwiczenia fizyczne	10 minut	-
2. Tworzenie przewodnika i opisywanie głównych	Uczenie się przez odkrywanie, ćwiczenia	60 minut	Laptopy

atrakcji turystycznych	praktyczne i pogadanka		
3. Zakończenie aktywności	Pytania refleksyjne, samoocena i ocena koleżeńska	20 minut	Tablica interaktywna, laptopy, biała tablica, markery
Przewidywany łączny czas: 90 minut			

Opis poszczególnych aktywności:

Aktywność 1: Ćwiczenia energetyzujące - „Stajemy się lokalnymi przewodnikami” (10 minut)

Cel aktywności: Celem aktywności jest pobudzenie uczniów i pomoc im we wcieleniu się w rolę lokalnych przewodników turystycznych poprzez ruch, odgrywanie ról i symboliczne przedstawienie punktów orientacyjnych społeczności.

Przygotowanie aktywności: Nauczyciel przygotowuje otwartą przestrzeń odpowiednią do ruchu i krótko przypomina odwiedzone wcześniej atrakcje turystyczne. Planuje zestaw symbolicznych ruchów związanych z lokalnymi obiektami (kościół, bażantarnia, pomniki) i wyjaśnia uczniom cel ćwiczenia.

Przebieg aktywności: Nauczyciel przeprowadza z uczniami tematyczne ćwiczenia fizyczne łączące ruch z odgrywaniem ról. Uczniowie wyciągają ramiona, jakby prezentowali atrakcje, poruszają się w kółko, symulując grupy turystów, i naśladują dźwięki oraz ruchy bażantów jako wprowadzenie do Bażantarni. Poprzez te działania uczniowie ćwiczą to, jak przewodnik się porusza, mówi i wchodzi w interakcję z odwiedzającymi, utrwalając jednocześnie wiedzę o lokalnych obiektach w sposób aktywny i angażujący.

Pytania do debriefingu:

1. W jaki sposób zachowywanie się jak lokalny przewodnik pomogło Wam zapamiętać badane przez nas miejsca?
2. Który ruch najlepiej pomógł Wam przypomnieć sobie daną atrakcję turystyczną?
3. Jak ta aktywność przygotowała Was do promowania Sânpetru?

Aktywność 2: Odwiedzanie atrakcji turystycznych (40 minut)

Cel aktywności: Celem aktywności jest zebranie przez uczniów autentycznych danych, historii i zdjęć dotyczących dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego i społecznego Sânpetru, które posłużą do stworzenia przewodnika turystycznego.

Przygotowanie aktywności: Nauczyciel planuje trasę zwiedzania i zapewnia dostęp do Kościoła Warownego, ulicy Mesenndorfer, Bażantarni i Pensjonatu Bielmann. Przygotowuje wytyczne do obserwacji, aparaty lub telefony do dokumentacji oraz tematy do wywiadów z mieszkańcami.

Przebieg aktywności: Uczniowie odwiedzają cztery kluczowe miejsca i aktywnie zbierają informacje. W Kościele Warownym dokumentują historię, architekturę i tradycje, w tym lokalną „Zupę weselną”. Na ulicy Mesenndorfer spisują historie o domach i życiu społeczności. W Bażantarni rozmawiają o bioróżnorodności i jej znaczeniu. W Pensjonacie Bielmann przeprowadzają wywiad z właścicielami na temat odpowiedzialnej turystyki i zrównoważonych praktyk. Podczas wizyty uczniowie robią zdjęcia, notatki, zadają pytania i proponują pomysły na promowanie lokalnych tradycji oraz zrównoważonej turystyki.

Pytania do debriefingu:

1. Czego dowiedzieliście się o Sânpetru, o czym wcześniej nie wiedzieliście?
2. Które miejsce Waszym zdaniem powinno zostać najbardziej wyeksponowane w przewodniku i dlaczego?
3. Jak można w odpowiedzialny sposób promować tradycje, przyrodę i turystykę?

Aktywność 3: Zakończenie aktywności - Refleksja i Planowanie (20 minut)

Cel aktywności: Celem aktywności jest refleksja nad doświadczeniami z pracy w terenie, synteza zebranych informacji i podział obowiązków związanych z tworzeniem przewodnika turystycznego.

Przygotowanie aktywności: Nauczyciel przygotowuje pytania refleksyjne, dzieli uczniów na grupy i planuje wykorzystanie tablicy do stworzenia mapy pojęć. Upewnia się, że wszystkie notatki, zdjęcia i obserwacje z wizyty są łatwo dostępne.

Przebieg aktywności: Po powrocie do szkoły uczniowie analizują swoje doświadczenia za pomocą pytań naprowadzających. Pracują w grupach nad wybranymi pytaniami, a następnie dzielą się pomysłami, które są systematyzowane w postaci mapy pojęć obejmującej: atrakcje turystyczne, dziedzictwo przyrodnicze, wnioski z wywiadów, rekomendacje dla turystów oraz osobiste refleksje. Na koniec uczniowie przydzielają sobie jasne obowiązki dotyczące pisania, ilustrowania i redagowania przyszłego przewodnika, podczas gdy nauczyciele wspierają proces koordynacji i dbają o jego przejrzystość.

Pytania do debriefingu:

1. Która atrakcja wywarła na Was największe wrażenie i dlaczego powinna znaleźć się w przewodniku?
2. Jakie ważne informacje z wywiadów należy uwzględnić?
3. W jaki sposób nasz przewodnik może pomóc chronić i promować Sânpetru?

Zasady PBL (Project-Based Learning / Nauczanie oparte na projekcie):

- **Uczenie się w terenie (On-site learning):** Uczniowie uczą się bezpośrednio w swojej miejscowości, odwiedzając rzeczywiste lokalizacje i zbierając autentyczne dane stanowiące podstawę przewodnika.
- **Uczenie się o miejscu (Learning about the place):** Poprzez obserwację, wywiady i refleksję, uczniowie pogłębiają zrozumienie historii Sânpetru, tradycji, bioróżnorodności i życia społeczności.
- **Uczenie się poprzez miejsce (Learning through the place):** Rzeczywiste problemy, takie jak odpowiedzialna turystyka, bioróżnorodność i wpływ na klimat, są analizowane i przekształcane w konkretne pomysły i komunikaty dla przewodnika.
- **Uczenie się dla miejsca (Learning for the place):** Produkt końcowy - przewodnik turystyczny - służy jako przydatne narzędzie do promowania i ochrony społeczności.
- **Przywiązanie do miejsca (Place attachment):** Dokumentując i promując dziedzictwo, uczniowie budują poczucie dumy i więzi emocjonalnej ze swoją wsią.
- **Osobiste znaczenie (Personal relevance):** Uczniowie postrzegają siebie w roli przewodników i promotorów, rozumiejąc swój osobisty wpływ na to, jak postrzegana jest ich miejscowość.
- **Aktywne zaangażowanie/uczestnictwo uczniów (Active student involvement/participation):** Uczniowie obserwują, przeprowadzają wywiady, dokumentują, dyskutują, reflektują i planują, aktywnie wnosząc pomysły i treści.
- **Partnerstwo ze społecznością (Community partnership):** Działania obejmują interakcję z lokalnymi mieszkańcami, właścicielami pensjonatów i przedstawicielami społeczności.
- **Interdyscyplinarność (Interdisciplinarity):** Lekcja integruje wychowanie fizyczne, historię, geografię, biologię, wiedzę o społeczeństwie, komunikację i TIK (Technologie Informacyjno-Komunikacyjne).
- **Pełnoprawne narzędzie dydaktyczne (Full-fledged teaching tool):** Sekwencja zajęć łączy ruch, pracę w terenie, refleksję, współpracę i stworzenie autentycznego produktu końcowego.
- **Współpraca (Cooperation):** Uczniowie pracują wspólnie w grupach, a nauczyciele koordynują działania na styku różnych przedmiotów.

Rekomendacje dla nauczycieli:

- Zaplanuj w jasny sposób czas na dyskusje w grupach, syntezę danych i planowanie.
- Zachęcaj do udziału wszystkich uczniów, w tym tych bardziej nieśmiałych.
- Nakieruj uczniów na jasne, konkretne sformułowania odpowiednie dla przewodnika turystycznego.
- Sfotografuj lub zdigitalizuj mapy pojęć w celu ich późniejszego wykorzystania.
- Pomóż uczniom ustalić realistyczne i precyzyjnie określone obowiązki w odniesieniu do kolejnych zadań.

Plan aktywności / Opis scenariusza lekcji - Trzecia lekcja

Aktywność	Metody dydaktyczne	Czas trwania	Środki dydaktyczne / Zasoby
1. Ćwiczenia energetyzujące	Ćwiczenia fizyczne	10 minut	-
2. Tworzenie przewodnika i opisywanie głównych atrakcji turystycznych	Uczenie się przez odkrywanie, ćwiczenia praktyczne i pogadanka	60 minut	Laptopy
3. Zakończenie aktywności	Pytania refleksyjne, samoocena i ocena koleżeńska	20 minut	Tablica interaktywna, laptopy, biała tablica, markery
Przewidywany łączny czas: 90 minut			

Opis poszczególnych aktywności:

Aktywność 1: Ćwiczenia energetyzujące - Odtwarzanie trasy turystycznej (10 minut)

Cel aktywności: Celem aktywności jest fizyczne i emocjonalne aktywizowanie uczniów, pomoc w przypomnieniu sobie odwiedzonych atrakcji turystycznych i wzmocnienie ich więzi z miejscami, które zostaną opisane w przewodniku.

Przygotowanie aktywności: Nauczyciel ustawia klasę tak, aby uczniowie mogli utworzyć krąg i zapewnia wystarczająco dużo miejsca do ruchu. Przygotowuje krótką sekwencję symbolicznych ruchów związanych z trasą turystyczną i odwiedzonymi wcześniej punktami.

Przebieg aktywności: Nauczyciel przeprowadza uczniów przez symboliczną rekonstrukcję trasy turystycznej. Uczniowie poruszają się w kole, jakby spacerowali ulicą Mesenndorfer, podnoszą ręce, aby „zaprezentować” wieże Kościoła Warownego, naśladują ciche kroki i odgłosy bażantów podczas „wizyty” w Bażantarni, a na koniec zatrzymują się w Pensjonacie Bielmann, witając kolegów z klasy jak turystów. Podczas ćwiczenia nauczyciel pyta uczniów, które miejsce podobało im się najbardziej i dlaczego, wzmacniając w ten sposób pamięć, uwagę i zaangażowanie emocjonalne.

Pytania do debriefingu:

1. Które miejsce najłatwiej było Wam sobie przypomnieć podczas ćwiczenia?
2. W jaki sposób ruch pomógł Wam zapamiętać szczegóły dotyczące atrakcji?
3. Opisanie którego miejsca w przewodniku nie możecie się najbardziej doczekać?

Aktywność 2: Tworzenie przewodnika turystycznego (60 minut)

Cel aktywności: Celem aktywności jest zespołowe stworzenie kompletnego przewodnika turystycznego po miejscowości Sânpetru z wykorzystaniem autentycznych danych zebranych w terenie oraz promującego odpowiedzialną turystykę.

Przygotowanie aktywności: Nauczyciel zapewnia dostęp do laptopów lub tabletów, upewnia się o możliwości połączenia z Internetem i wprowadza uczniów do obsługi aplikacji Canva. Jasno wyjaśnia strukturę przewodnika i przygotowuje opisy zadań dla każdej z drużyn.

Przebieg aktywności: Nauczyciel objaśnia strukturę przewodnika: zdjęcie na okładce (Sânpetru), mapa miejscowości z trasą rowerową, list od uczniów promujący ten obszar oraz strony poświęcone głównym atrakcjom turystycznym. Uczniowie zostają podzieleni na zespoły odpowiedzialne za konkretne sekcje (opis ogólny, kościoły, Urząd Gminy i Pomnik Bohaterów, formy aktywności, Wzgórze Lempeș). Uczniowie przesyłają i wybierają zdjęcia, piszą teksty na podstawie wywiadów i obserwacji, a także dołączają wskazówki dla turystów i przykłady odpowiedzialnego zachowania. Wspólnie z nauczycielem sprawdzają treść, udzielają sobie informacji zwrotnej i finalizują przewodnik pod kątem spójności oraz poprawności merytorycznej.

Pytania do debriefingu:

1. W jaki sposób praca w zespole pomogła Ci w ukończeniu Twojej części przewodnika?
2. Które informacje uważacie za najbardziej przydatne dla turystów?
3. W jaki sposób przewodnik zachęca odwiedzających do odpowiedzialnego zachowania?

Aktywność 3: Zakończenie aktywności - Końcowa refleksja (20 minut)

Cel aktywności: Celem aktywności jest refleksja nad procesem uczenia się, ocena wpływu przewodnika na społeczność i zachęcenie do osobistego zaangażowania w promowanie lokalnych wartości.

Przygotowanie aktywności: Nauczyciel organizuje salę tak, aby uczniowie mogli usiąść w półkolu, i przygotowuje pytania refleksyjne na tablicy lub flipcharcie.

Przebieg aktywności: Nauczyciel zaprasza uczniów do przemyśleń w małych grupach na temat użyteczności przewodnika, tego, co odkryli o swojej społeczności oraz tego, jak mogą osobiście wspierać przekaz zawarty w przewodniku. Najważniejsze pomysły zostają zapisane na flipcharcie. Każdy uczeń kończy zdanie: "Chcę, aby Sânpetru było znane z...".

Podsumowanie stanowi dyskusja o przyszłych usprawnieniach i produktach, które można by stworzyć, gdyby było na to więcej czasu.

Pytania do debriefingu:

1. Która część przewodnika, według Was, najbardziej pomoże turystom?
2. Jakie nowe rzeczy odkryliście na temat Sânpetru?
3. W jaki sposób możecie osobiście pomóc w promowaniu i ochronie Waszej miejscowości?

Zasady PBL (Project-Based Learning / Nauczanie oparte na projekcie):

- **Uczenie się w terenie (On-site learning):** Chociaż ostateczna praca odbywa się w klasie, wszystkie treści opierają się na bezpośrednich obserwacjach terenowych, wywiadach i zdjęciach zgromadzonych w społeczności.
- **Uczenie się o miejscu (Learning about the place):** Uczniowie organizują i porządkują wiedzę o lokalnym dziedzictwie, tradycjach, infrastrukturze i obiektach przyrodniczych poprzez ustrukturyzowane sekcje przewodnika.
- **Uczenie się poprzez miejsce (Learning through the place):** Uczniowie przekształcają rzeczywiste obserwacje w praktyczne treści, rekomendacje i komunikaty związane z odpowiedzialną turystyką i świadomością klimatyczną.
- **Uczenie się dla miejsca (Learning for the place):** Przewodnik turystyczny jest prawdziwym produktem o bezpośredniej wartości dla społeczności, wspierającym promocję, edukację i ochronę dziedzictwa.
- **Przywiązanie do miejsca (Place attachment):** Wybierając zdjęcia, pisząc teksty i wyrażając osobiste preferencje, uczniowie wykazują dumę i więź emocjonalną z Sânpetru.
- **Osobiste znaczenie (Personal relevance):** Każdy uczeń wnosi bezpośredni wkład w produkt końcowy, rozumiejąc wartość swojej pracy dla społeczności i swoją rolę jako promotora.
- **Aktywne zaangażowanie/uczestnictwo uczniów (Active student involvement/participation):** Uczniowie piszą, selekcjonują obrazy, dyskutują, argumentują swoje wybory, przekazują informację zwrotną i biorą udział w ostatecznej korekcie tekstu.
- **Partnerstwo ze społecznością (Community partnership):** Przewodnik integruje informacje od mieszkańców, właścicieli pensjonatów i instytucji lokalnych, odzwierciedlając wspólny wysiłek szkoły i społeczności.
- **Interdyscyplinarność (Interdisciplinarity):** Aktywność łączy język i komunikację, TIK, historię, geografę, wiedzę o społeczeństwie oraz sztuki plastyczne.
- **Pełnoprawne narzędzie dydaktyczne (Full-fledged teaching tool):** Lekcja integruje ruch, pracę cyfrową, współpracę, refleksję i zastosowanie w świecie rzeczywistym.
- **Współpraca (Cooperation):** Uczniowie współpracują w zespołach, podczas gdy nauczyciele kierują, koordynują i wspierają cały proces.

Rekomendacje dla nauczycieli:

- Jasno wytłumacz strukturę i oczekiwania dotyczące każdej sekcji przewodnika.
- Zadbaj o poprawność, sprawdzając fakty, lokalne opowieści i praktyczne porady.
- Wspieraj uczniów w kreatywnym i skutecznym korzystaniu z narzędzi cyfrowych.
- Zachęcaj do krytycznego myślenia podczas selekcji zdjęć i tworzenia tekstów.
- Organizuj sesje wzajemnej oceny (peer-feedback) w celu poprawy jakości i spójności materiału.
- Przeznacz wystarczająco dużo czasu na tworzenie, nanoszenie zmian i refleksję.
- Udostępnij produkt końcowy społeczności (Urząd Gminy, pensjonaty, strona internetowa szkoły).